

«İyi usul ve iyi tatbikin memnun edici neticelerini vatandas, hiç bir işte vergi mevzuu kadar hassasiyetle takdir etmez. »

Mustafa Kemal ATATÜRK
01.11.1963 TBMM Açılış Konuşması

İZMİR
DEFTERDARLIĞI

**Optisyenlik Faaliyetinde
Belge düzeni/ ÜTS
kapsamında düzenlenecek
e-Faturalar**

**BİLGİLENDİRME
SUNUMU**

Eylül 2026

BELGE DÜZENİ

Genel olarak optisyenlik faaliyetinde belge düzeni; Vergi Usul Kanununun belge düzenleme, kayıt nizamı ve kayıtların belgelendirilmesine ilişkin hükümlerine göre yerine getirilmektedir.

E-Dönüşüm

509 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği uyarınca 1 Temmuz/2021 tarihinden itibaren SGK ile anlaşmalı mükelleflere e-fatura uygulamasına geçme zorunluluğu getirildi.

E-Dönüşüm

Dolayısıyla ile 1 Temmuz/2021 tarihinden itibaren SGK ile anlaşmalı optisyenlik faaliyeti yürüten mükellefler faturalarını e-fatura uygulaması kapsamında düzenlemekteler.

E-Dönüşüm

Ayrıca, 2013 tarihinden itibaren ve bu tarihten sonraki yıllarda, perakende nitelikte yapılan satışlarda kullanılan ödeme kaydedici cihazların yeni nesil cihazlarla değiştirilmesi sağlandı.

Belge Düzenine İlişkin Özellik Arz Eden Durumlar

Optisyenlik Faaliyeti Kapsamında Avans Ödemelerinde Belge Düzeni

- Gözlük ve lens siparişlerinde, ürünün hazırlanması (camın odağa göre kesilmesi, montajı vb.) zaman aldığından, müşterilerden sıklıkla işin başında bir ön ödeme (avans) alınır.

Optisyenlik Faaliyetinde Avans Ödemelerinde Belge Düzeni

- Avanslar bir mal veya hizmet satışı değil, borç para niteliğindedir; bu nedenle avans alındığı anda fatura veya ÖKC fişi düzenleme zorunluluğu yoktur. Belge, mal teslimi veya hizmet ifasında düzenlenir.

TAHSİLAT (AVANS) İŞLEMLERİNE AİT BİLGİ FİŞİ ÖRNEĞİ

AAAAAAAAAAAAAAAA SAN. VE TİC. A.Ş.
BİRLİK CAD. NO:37 TEL: 1111111
BAGCILAR/ İSTANBUL
BAGCILAR V. D. 1234567890
TESEKKURLER

TARİH : 14/08/2015

SAAT : 09:15

FİŞ NO : 0002

BİLGİ FİŞİ

TÜR: **AVANS**

MÜŞTERİNİN:

VKN : **XXXXXXXXXX**

ADI-SOYADI/UNVANI:

.....
.....

Tahsil Edilen Tutar : 500,00

NAKİT 300,00

KREDİ 200,00

MERSİS NO: 1122334455667788

TESCİLLİ İNTERNET ADRESİ

MALİ DEĞERİ YOKTUR

Faturası Sonradan Düzenlenecek

MÜŞTERİ İMZA SATICI İMZA

Bankacılık İşlem Bilgileri

**(Ödemenin Banka/Kredi Kartı Yoluyla Yapılması
Halinde)**

.....
.....
.....

Z NO : 001 EKÜ NO: 001

MF XX11000100

Optisyonluk Faaliyetinde Avans Ödemelerinde Belge Düzeni

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

- **Vergiye doğuran olay:** VUK uyarınca faturanın düzenlenmesi, malın teslimi veya hizmetin yapılması şartına bağlıdır.
- **Avansın hukuki niteliği:** Alınan avanslar henüz gerçekleşmemiş bir satışın ön ödemesidir (Borç-alacak ilişkisidir).
- **Fatura düzenleme süresi:** Mal teslim edildiği veya hizmet tamamlandığı tarihten itibaren **en geç 7 gün içinde** fatura düzenlenmelidir.
- **Erken fatura düzenlenmesi:** Mükellef isterse avans aşamasında da fatura düzenleyebilir. Bu durumda KDV doğar.

Optisyenlik Faaliyetinde Avans Ödemelerinde Belge Düzeni

KDV KANUNU YÖNÜNDEN:

- 3065 sayılı KDV Kanunu uyarınca vergiyi doğuran olay, kural olarak **malın teslimi veya hizmetin yapılması** anında gerçekleşir.
- Yeni Nesil ÖKC'nin "*Avans*" seçeneği ile yapılan tahsilatlarda mal henüz teslim edilmediği için KDV doğmaz. Dolayısı ile perakende satışlarda avans alındığında ÖKC'den "**Satış Fişi**" **kesilmemelidir**.
- **Hatalı işlem riski:** Avans için ÖKC fişi kesilirse, o an mal satılmış gibi kayıt oluşur ve mükellef haksız yere erken vergi ödemek zorunda kalır.

Optisyenlik Faaliyetinde Avans Ödemelerinde Belge Düzeni

3100 SAYILI ÖKC KANUNU YÖNÜNDEN:

- **Nakit/Kart ile alınan avanslar:** Perakende satışlarda avans alındığında ÖKC'den "Satış Fişi" kesilmemelidir.
- **Hatalı işlem riski:** Avans için ÖKC fişi kesilirse, o an mal satılmış gibi kayıt oluşur ve mükellef haksız yere erken vergi ödemek zorunda kalır.
- **Doğru yöntem:** Avans bedeli tahsil edilirken "Avans Makbuzu" veya "Tahsilat Makbuzu" düzenlenmelidir. Fiş, ürün tesliminde kesilir.

KREDİ KARTI İLE YAPILAN SATIŞLARDA AVANS İŞLEMLERİ

YENİ NESİL ÖDEME KAYDEDİCİ
CİHAZLARDAN “*BİLGİ FİŞLERİ*”
DÜZENLENMESİNE DAİR USUL VE
ESASLARA İLİŞKİN TEKNİK KILAVUZ

KREDİ KARTI İLE YAPILAN SATIŞLARDA AVANS İŞLEMLERİ

Kılavuzun 9.3 ÖN TAHSİLAT (AVANS) İŞLEMLERİNE İLİŞKİN BİLGİ FİŞLERİ Başlıklı Bölümü: (1-AVANS ÖDEMESİ)

- Mal ve hizmet satışının gerçekleşmesinden önce satıcı tarafından YN ÖKC kullanılması suretiyle müşteriden avans (depozito, kaparo vb.) mahiyetinde tahsil edilen tutarlar için YN ÖKC'den Avans bilgi fişi iki nüsha düzenlenerek bir nüshasının müşteriye verilmesi diğer nüshasının ise satıcıda muhafaza edilmesi gerekmektedir.

KREDİ KARTI İLE YAPILAN SATIŞLARDA AVANS İŞLEMLERİ

Kılavuzun 9.3 ÖN TAHSİLAT (AVANS) İŞLEMLERİNE İLİŞKİN BİLGİ FİŞLERİ Başlıklı Bölümü: (2-AVANS ÖDEMESİ BİLGİ FİŞİ MUHTEVİYATI)

- Avans Bilgi Fişi nüshalarının üzerinde; satıcı mükellef bilgilerinin (adı soyadı/unvanı, adresi, telefon numarası, VKN vergi dairesi, mersis no, tescilli internet adresi bilgilerinin), bilgi fişinin tarih, fiş numarası ve saatinin, tahsil edilen avans tutarının, ödeme türünün, müşterinin VKN adı ve soyadının ve satıcı ile müşterinin imza bölümleri bulunur.

KREDİ KARTI İLE YAPILAN SATIŞLARDA AVANS İŞLEMLERİ

Kılavuzun 9.3 ÖN TAHSİLAT (AVANS) İŞLEMLERİNE İLİŞKİN BİLGİ FİŞLERİ Başlıklı Bölümü: (3-AVANS ÖDEMESİ BİLGİ FİŞİ MUHTEVİYATI)

- Bilgi fişinin işlem türü kısmında “AVANS” ibaresi, Z No, Ekü No, MF kodundan önce (varsa Bankacılık işlem bilgilerinden de önce) “MALİ DEĞERİ YOKTUR FATURASI SONRADAN DÜZENLENECEKTİR” ibaresi ile satıcı ve müşteri nüshalarının her birinde satıcı ve müşteri imza bölümleri yer alacaktır.

KREDİ KARTI İLE YAPILAN SATIŞLARDA AVANS İŞLEMLERİ

Kılavuzun 9.3 ÖN TAHSİLAT (AVANS) İŞLEMLERİNE İLİŞKİN BİLGİ FİŞLERİ Başlıklı Bölümü: (4-FATURAYA AKTARILACAK BİLGİLER)

- Düzenlenen avans bilgi fişinde yer alan bilgiler (Bilgi Fişi Tarihi, Fiş No, Z No, YN ÖKC Seri No bilgileri) mal satışı ve hizmet ifasına ilişkin düzenlenecek faturaya yazılacaktır.

KREDİ KARTI İLE YAPILAN SATIŞLARDA AVANS İŞLEMLERİ

Kılavuzun 9.3 ÖN TAHSİLAT (AVANS) İŞLEMLERİNE İLİŞKİN BİLGİ FİŞLERİ Başlıklı Bölümü: (5-BİLGİ FİŞİ İLE FATURA TUTARLILIĞI)

- Müşteriye verilen Avans Bilgi Fişinde yazılı müşteri bilgileri ile sonradan düzenlenecek faturada yer alacak müşteri bilgilerinin örtüşmesi zorunludur.

KREDİ KARTI İLE YAPILAN SATIŞLARDA AVANS İŞLEMLERİ

Kılavuzun 9.3 ÖN TAHSİLAT (AVANS) İŞLEMLERİNE İLİŞKİN BİLGİ FİŞLERİ Başlıklı Bölümü: (6-VAZGEÇME HALLERİ)

- Müşteriden avans alınmış olmakla birlikte, mal teslimi veya hizmet ifasının gerçekleştirilmemesi veya işlem den vazgeçilmesi nedeniyle avansın müşteriye iade edilmesi halinde; düzenlenmiş Avans Bilgi Fişinin satıcı ve müşteri nüshalarının satıcı tarafından tanzim edilecek Gider Pusulasına eklenmesi ve Gider Pusulası üzerinde avans iadesinde bulunan müşterinin adı, soyadı, unvanına yer verilmesi ve müşterinin imzasının alınması koşuluyla faturaya dönüştürülmesi zorunluluğu bulunmamaktadır.

KREDİ KARTI İLE YAPILAN SATIŞLARDA AVANS İŞLEMLERİ

Kılavuzun 9.3 ÖN TAHSİLAT (AVANS) İŞLEMLERİNE İLİŞKİN BİLGİ FİŞLERİ Başlıklı Bölümü: (7- AVANS ÖDEMESİNE FATURA DÜZENLENMİŞ İSE)

- Mal tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce alınan avans bedellerine ilişkin olarak satıcı tarafından fatura düzenlenmesi halinde; söz konusu bu tutarlar için Avans Bilgi Fişi düzenlenmesine gerek bulunmayıp, YN ÖKC'den Fatura Bilgi Fişi'nin düzenlenmesi gerekmektedir.

Optisyenlik Faaliyetinde ÜTS Kapsamında e-Fatura Düzenleme Zorunluluğu

Sağlık Bakanlığı ve Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK) tarafından yürütülen ÜTS, optik ürünlerin (gözlük camı, çerçeve, kontakt lens vb.) üretim veya ithalat aşamasından son kullanıcıya ulaşana kadar takip edilmesini sağlar.

Optisyenlik Faaliyetinde ÜTS Kapsamında e-Fatura Düzenleme Zorunluluğu

- Müesseseye giren her cam ve çerçevenin ÜTS üzerinden tekil bildirimle (karekod/barkod) stoğa alınması ve hastaya satıldığında "tüketim bildirimi" yapılması zorunludur.
- SGK'ya fatura edilecek ürünlerin ÜTS üzerinde müessesenin stoğunda görünmesi gerekir. Stokta olmayan veya ÜTS kaydı bulunmayan tıbbi cihazların (optik ürünlerin) Medula onayı alması ve faturalandırılması mümkün değildir.
- Faturalarda ve şahıs ödemesi evraklarında ürünlerin ÜTS barkod/karekod bilgilerinin ve benzersiz kimlik numaralarının yer alması yasal bir zorunluluktur.

Optisyenlik Faaliyetinde ÜTS Kapsamında e-Fatura Düzenleme Zorunluluğu

- ❖ Optik Ürünlerin e-Faturalarında XML Veri Zorunluluğu Başlıyor.
- ❖ 1 Ekim 2026 itibarıyla ÜrünTakip Sistemi (ÜTS) kapsamındaki tüm optik ürün satışlarında e-Fatura XML zorunluluğu yürürlüğe giriyor.

Optisyenlik Faaliyetinde ÜTS Kapsamında e-Fatura Düzenleme Zorunluluğu

- 1 Ekim 2026'dan itibaren ÜTS kapsamındaki optik ürünlerin e-Faturalarında ürün bilgilerinin XML yapısında iletilmesi zorunlu hale geliyor.
- Karekod bilgileri faturanın görünen yüzüne değil, **arka plandaki XML dosyasına** otomatik olarak işlenecek.
- Müşteriye gönderilen faturada teknik bilgiler görünmeyecek, ancak elektronik dosyada **mevzuata uygun** şekilde yer alacak.

Hangi İşletmeler Etkileniyor?

Optik Mağazaları

Perakende gözlük ve aksesuar satışı yapan tüm işletmeler

Gözlük Camı Satıcıları

Numaralı ve numarasız cam satışı gerçekleştiren işletmeler

Çerçeve Satıcıları

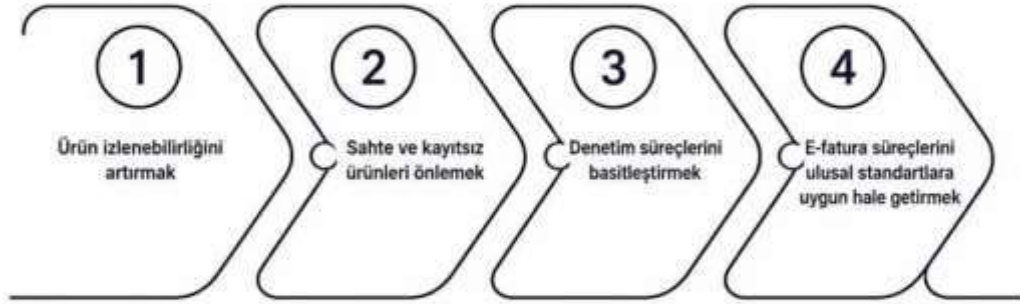
Gözlük çerçevesi tedarik ve satışı yapan işletmeler

Kontakt Lens Satıcıları

Kontakt lens satışı gerçekleştiren tüm işletmeler

Yeni Sistemin Amaçları

ÜTS entegrasyonu yalnızca teknik bir zorunluluk değil; sektörün şeffaflığını ve güvenilirliğini artırmaya yönelik kapsamlı bir dönüşümün parçasıdır.

- Ürünlerin tedarik zinciri boyunca takip edilmesi sağlanır.
- Kayıt dışı ve sahte ürünlerin piyasaya girişi engellenir.
- Yetkili kurumların denetim süreçleri hızlanır ve etkinleşir.
- e-Fatura süreçleri yasal mevzuata tam uyumlu hale gelir.

ÜTS Kapsamındaki Ürünler

Aşağıdaki ürün grupları ÜTS kapsamında takip edilmekte olup 1 Ekim 2026 itibarıyla e-Fatura XML zorunluluğuna tabidir:

☐ Gözlük Çerçeveleri

☐ Kontakt Lensler

☐ Numaralı Gözlük Camları

☐ Diğer Optik ve Tıbbi Cihaz Niteliğindeki Ürünler

✓ Faturaya karekod basılması zorunlu mu?

Hayır. Amaç ürüne ait ÜTS karekod bilgilerinin XML dosyasına teknik standartlara uygun şekilde eklenmesidir. Faturanın görünen yüzünde karekod bulunması zorunlu değildir.

✓ ÜTS kapsamı dışındaki ürünler nasıl faturalandırılır?

Aynı e-Fatura içerisinde yer alabilir, ancak farklı teknik kurallara göre tanımlanır. Karma fatura düzenlemek mümkündür.

✓ Yazarkasa fişlerinde de ÜTS bilgisi bulunacak mı?

Hayır. Bu zorunluluk sadece e-Fatura düzenlemeleri için geçerlidir. Yazarkasa fişleri bu kapsamın dışındadır.

TEŞEKKÜRLER

